

Eksportarbejdspladser i service

AF CHEFKONSULENT MALTHE MUNKØE

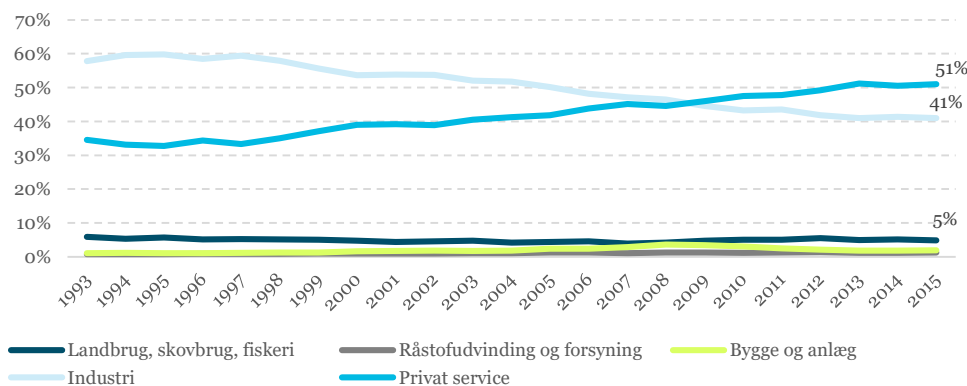
RESUMÉ

Servicesektoren er den største eksportsektor og tegner sig for 51% af de direkte eksportarbejdspladser. Det illustrerer den generelle udvikling, som Danmark har bevæget sig igennem fra industrisamfund til servicesamfund. I 2007 oversteg antallet af eksportarbejdspladser i servicesektoren således for første gang antallet i industrien. Disse eksportarbejdspladser dækker over de mange typer jobs som opstår ved et salg til udenlandske kunder, fx i søtransport, salg af konsulentytelser, behandling af udenlandske patienter på privathospitaler, finansielle tjenester, arkitekt- og ingeniørtjenester, tjenester i engroshandlen og i transportsektoren i øvrigt, og et væld af andre typer serviceydelser som sælges til udlandet.

Servicesektoren er den største eksportsektor målt på antal eksportarbejdspladser

Figur 1

Andel af alle direkte eksportarbejdspladser fordelt på sektor

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik¹

Figur 2

Direkte eksportarbejdspladser i 2015 og ændring over tid

	Antal i 2015	Ændring, 1995 til 2015	Ændring, 2005 til 2015
Landbrug, skovbrug, fiskeri	17.764	-1.229	+2.925
Råstofudvinding og forsyning	4.381	+1.991	+149
Bygge og anlæg	6.965	+3.543	-1.175
Industri	149.206	-49.799	-20.700
Privat service	188.903	+78.221	+44.662
Total	364.197	+32.728	+25.863

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik

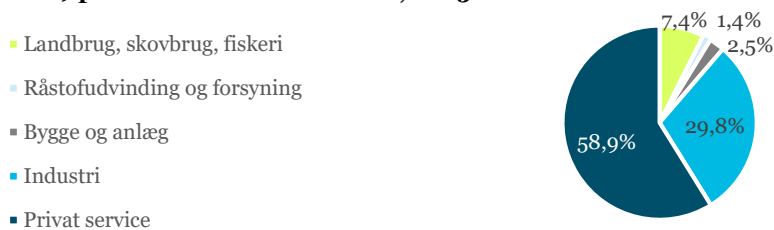
Indirekte eksport også primært i servicesektoren

Det er nyttigt også at se på de *indirekte* eksportarbejdspladser, hvilket vil sige de jobs som skabes ved, at man leverer inputs til den direkte eksport. Det kan fx dreje sig om hjælp til revision, markedsføring, design, og en lang række andre underleverandør- eller supporterende funktioner, der typisk er nødvendige for at en virksomhed kan designe, producere og lancere de varer eller tjenesteydelser, som sælges til udlandet.

I figur 1 ovenfor blev det konstateret, at servicesektoren tegnede sig for 51% af det samlede antal direkte eksportarbejdspladser. Medtæller man også de indirekte eksportarbejdspladser tegner servicesektoren sig for 59% af alle eksportarbejdspladser.

Figur 3

Fordelingen af det samlede antal eksportarbejdspladser (direkte og indirekte) på erhvervslivets sektorer, 2015

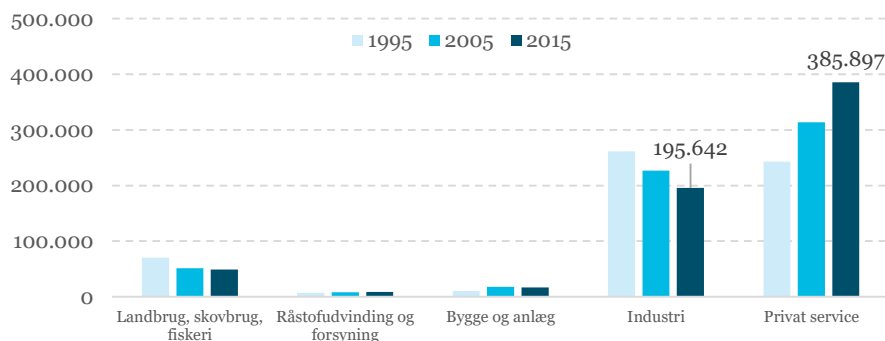

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik

I 2015 var der i alt ca. 656.000 eksportarbejdspladser, når man ser på både direkte og indirekte eksportbeskæftigelse. Heraf var ca. 386.000 inden for privat service, som var den klart største eksportsektor. Set over tid er antallet af eksportarbejdspladser vokset meget i service og faldet i landbrug og industri.

Figur 4

Antal eksportarbejdspladser (direkte og indirekte) i erhvervslivets sektorer

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik

Servicesektorens store betydning for eksporten er endnu tydeligere, hvis man også medtager indirekte eksport

Internationaliseringsgrad i sektorerne

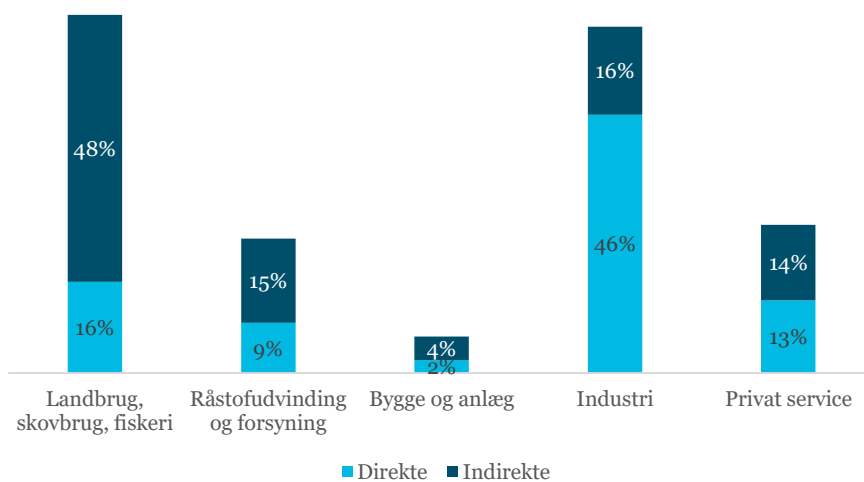
At servicesektoren er den klart største eksportsektor skal ses i lyset af, at det også helt generelt er den klart største sektor. Over 70% af de private arbejdspladser er således inden for service (se fx Dansk Erhvervs Analysenotat nr. 25, 2016).

At service er den største eksportsektor er derfor trods alt ikke ensbetydende med, at det er den sektor hvor man generelt er mest eksportorienteret – andelen af det samlede antal jobs, som er eksportjobs, er således noget højere i industrien og landbruget.

Det er sammenlagt ca. 62% af alle arbejdspladser i industrien og ca. 64% af alle beskæftigede inden for landbruget, der i dag er enten direkte eller indirekte eksportarbejdspladser, mens det trods alt kun er ca. 20% inden for servicesektoren.

Figur 5

Andel af alle arbejdspladser som er eksportarbejdspladser, 2015

20% af servicesektorens arbejdspladser er eksportarbejdspladser; i industrien er det 62% og i landbruget 64%

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik

Industrien og landbruget er altså de mest eksportorienterede sektorer, men fordi de ikke længere er så store en del af den samlede erhvervsstruktur er de altså ikke længere så store eksportsektorer samlet set. Og selvom servicesektoren samlet set er lidt mindre eksportorienteret end industrien er det på ingen måde et rent hjemmemarkedserhverv, men tværtimod den største eksportsektor målt på antal arbejdspladser.

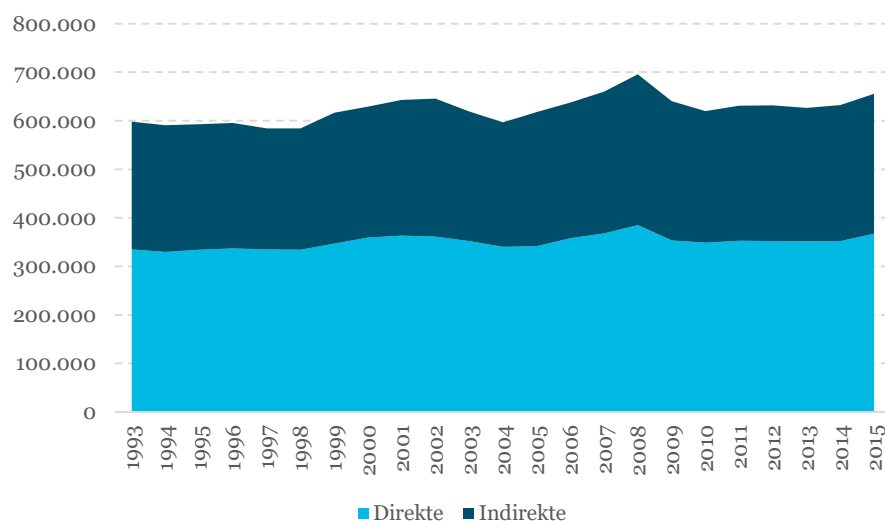
Indirekte eksport også primært i servicesektoren

Set over tid er det samlede antal eksportarbejdspladser vokset en del. Ligesom den samlede beskæftigelse påvirkes antallet af konjunkturer, men samlet set er antallet af eksportarbejdspladser (direkte og indirekte) vokset fra ca. 600.000 i 1993 til ca. 660.000 i 2015. Mens industri og landbrug har tabt eksportarbejdspladser over årene har servicesektorens vækst altså mere end kompenseret for dette tab.

Samlet antal eksportarbejdspladser er vokset over tid

Figur 6

Udviklingen i det samlede antal eksportarbejdspladser (direkte og indirekte) i dansk økonomi, 1993 - 2015

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik

▼ OM DENNE UDGAVE

"Eksportarbejdspladser i service" er 2. nummer af Dansk Erhvervs Perspektiv i 2017. Redaktionen er afsluttet den 6. januar.

▼ OM DANSK ERHVERVS PERSPEKTIV

Dansk Erhvervs Perspektiv udkommer ca. 25 gange årligt og henvender sig til beslutningstagere og meningsdannere på alle niveauer. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs Perspektiv med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

▼ ISSN-NR.: 1904-7894

Dansk Erhvervs Perspektiv indgår i det nationale center for registrering af danske periodika, ISSN Danmark, med titlen "Dansk Erhvervs perspektiv: Analyse, økonomi og baggrund (online)"

▼ KVALITETSSIKRING

Troværdigheden af tal og analyser fra Dansk Erhverv er afgørende. Dansk Erhverv gennemfører egne spørgeskemaundersøgelser i overensstemmelse med de internationalt anerkendte guidelines i ICC/ESOMAR, og alle analyser og beregninger gennemgår en kvalitetssikring.

Denne analyse er offentlig tilgængelig via Dansk Erhvervs hjemmeside. Skulle der beklageligvis og trods grundig kvalitetssikring forefindes fejl i analysen, vil disse blive rettet hurtigst muligt og den rettede version lagt på nettet.

▼ KONTAKT

Henvendelser angående analysens konklusioner kan ske til chefkonsulent Malthe Munkøe på mmm@danskerhverv.dk eller tlf. 3374 6510.

▼ REDAKTION

Underdirektør Geert Laier Christensen (ansv.), cand. scient. pol.; cheføkonom Steen Bocian, cand. polit.; skattepolitisk chef Jacob Ravn, cand. jur.; chefkonsulent Malthe Mikkel Munkøe, cand. scient. pol., MA; politisk konsulent Morten Jarlbæk Pedersen, cand. scient. pol, ph.d.-stip.; økonom Jens Uhrskov Hjarsbech, cand. polit.; direktionssekretær Lotte Holmstrup

ⁱ Alle opgørelser i dette Perspektiv er uden offentlig beskæftigelse. Analysen ser med andre ord på private eksportarbejdspladser og holder det op imod det samlede antal privatbeskæftigede.

Konkret er tallene opgjort uden brancherne "Offentlig administration mv.", "Undervisning, ikke makedsm.", "Sundhedsvæsen" samt "Sociale institutioner".

De beskæftigede inden for disse brancher er i altovervejende grad (om end ikke nødvendigvis fuldkommen) offentligt beskæftigede. Derfor giver det bedst mening at de ikke indgår

Tilsvarende er de beskæftigede inden for andre brancher i langt overvejende (om end der vil være undtagelser) private beskæftigede. Derfor giver det bedst mening at de indgår i analysen.

Der er dog et mindre antal beskæftigede, som ikke passer i dette mønster, dvs. at de enten er privatansatte i en af de fire brancher som ikke medtages, eller er offentlige ansatte i de brancher, som medtages. Det vurderes dog at tallene for eksportarbejdspladsernes andel af det samlede antal arbejdspladser overordnet set alligevel er retvisende, om end ikke helt eksakte.